

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de retributies voor de toelating of registratie van rassen van land- en tuinbouwgewassen, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal, voor de keuring en controle van dat materiaal en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Op 14 december 2019 is een nieuw Europees regelgevend kader voor de plantengezondheid van kracht gegaan en voor de officiële controles en andere officiële activiteiten die op deze regels van toepassing zijn. Het Vlaamse Gewest is bevoegd voor wat de preventieve maatregelen voor de niet-quarantaineorganismen die in de Europese Unie gereguleerd zijn. Daarom is er een nood om een aantal bepalingen vast te leggen die dat Europese kader verder uitvoeren, zoals de retributies die gevraagd worden voor de uitvoering van de officiële controles en andere officiële activiteiten die door en in het Vlaams Gewest uitgevoerd worden. De Europese plantengezondheidsregels pasten ook de Europese regels op de handel in plantaardig teeltmateriaal aan. De retributies voor de activiteiten die de bevoegde entiteit in het kader van de handel in plantaardig teeltmateriaal uitvoert moeten dus ook noodzakelijkerwijze aangepast worden. Omwille van de verwevenheid van de materies, gebeurt dit tezamen in voorliggend voorontwerp van besluit en eveneens tezamen met andere retributies die van toepassing zijn in de sector van het plantaardig teeltmateriaal.

Voorliggend besluit voorziet in de uitvoering van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij en bevat de volgende hoofdstukken:

- definities en toepassingsgebied;
- retributies voor de toelating van rassen tot de rassenlijst van landbouw- en groentegewassen;
- retributies voor de registratie in het rassenregister van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen en in de rassenlijst van wijnstokrassen;
- retributies voor de keurings-, certificerings- en controleactiviteiten met betrekking tot de plantengezondheid en de productie en handel van en op plantaardig teeltmateriaal en erkenningen tot uitoefening van bepaalde beroepen in de plantaardige sector en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten;
- gegevensbescherming;
- betalingsprocedure en handhaving;

- wijzigingsbepaling;
- slotbepalingen.

Gelet op bovengenoemde verwevenheid van de bepalingen rond plantengezondheid en deze over het in de handel brengen van plantaardig teeltmateriaal, moet voorliggend voorontwerp van besluit dan ook voor inhoud, budgettaire weerslag en de impact op het personeel, samengelezen worden met de volgende voorontwerpen van besluiten die tezamen geagendeerd worden op de Vlaamse Regering:

- besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de Europese plantengezondheidsregels voor het plantaardige teeltmateriaal;
- besluit van de Vlaamse Regering over de vaststelling van retributies voor de taken die toevertrouwd zijn aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taakkundig advies nr. 2022/78 van 10 maart 2022.

Het voorontwerp van besluit werd op 19 mei 2022 overlegd tussen de gewestregeringen en de federale overheid.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 14 december 2019 is een nieuw Europees regelgevend kader voor de plantengezondheid en voor de officiële controles en andere officiële activiteiten die op deze regels van toepassing zijn, van kracht gegaan. Het Vlaamse Gewest is bevoegd voor de preventieve maatregelen voor de niet-quarantaineorganismen die in de Europese Unie gereguleerd zijn. Daarom is er een nood om een aantal bepalingen vast te leggen die dat Europese kader verder uitvoeren, zoals de retributies die gevraagd worden voor de uitvoering van de officiële controles en andere officiële activiteiten die door en in het Vlaamse Gewest uitgevoerd worden.

De nieuwe bepalingen in het kader van de plantengezondheid en de officiële controles brachten eveneens wijzigingen aan in de Europese richtlijnen voor het in de handel brengen van plantaardig teeltmateriaal en daardoor ook aan de overeenkomstige besluiten van de Vlaamse Regering. Dit heeft tot gevolg dat er ook een relatie bestaat tussen de retributies voor beide regelgevingen. Zo zijn aanpassingen noodzakelijk voor de bestaande retributies voor kwaliteitscontroles en erkenningen tot uitoefening van bepaalde beroepen in de plantaardige sector. Daarnaast is ook nog een grondige herziening van de retributies voor de toelating van rassen tot de rassenlijst van landbouw- en groentegewassen en voor registratie in het rassenregister van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen en aanvullingen voor wijnstokrassen, los van plantengezondheid noodzakelijk. Bovendien is het wenselijk om de bestaande (forfaitaire) bedragen nog beter af te stemmen op de omvang van de activiteit die door de bevoegde entiteit uitgevoerd wordt en de berekeningswijze van de automatische indexering van de vastgestelde retributies te herzien, om deze sneller maar in kleinere stapjes te kunnen indexeren.

Daarom wordt het bestaande besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 houdende vaststelling van de retributies voor de toelating van de rassen tot de rassenlijsten, voor de registratie van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen in het rassenregister, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal en voor de keuring van dat materiaal opgeheven en vervangen door voorliggend besluit.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 bevat een aantal definities.

Artikel 2 voorziet in het overzicht van besluiten waarop de in dit voorontwerp van besluit voorziene retributies van toepassing zijn.

Artikel 3 bepaalt welke categorieën van retributies verschuldigd zijn bij een aanvraag tot toelating van een ras op de rassenlijst van landbouw- en groentegewassen. Enkele van deze categorieën zijn afhankelijk van de plantensoort (opgedeeld in tariefklassen), omdat de overeenkomstige technische onderzoeksprotocollen voor deze soorten verschillend zijn en minder of meer (arbeidsintensieve) handelingen, observaties, en analyses voorzien. Deze opdeling is herzien t.o.v. het huidige besluit van 1 juni 2018 om beter aan te sluiten bij de huidige invulling van de hierboven genoemde protocollen.

Artikel 4 legt de retributies vast voor de indiening van een aanvraag van een toelating tot de rassenlijst van landbouw- en groentegewassen en verwijst hiervoor naar bijlage 1 bij voorliggend voorontwerp van besluit en bepaalt dat de retributies voor de indiening van aanvraag toch aangerekend zal worden bij de terugtrekking van een aanvraag na de uiterste indieningsdatum (die de bevoegde entiteit vastlegt conform artikel 2, vijfde lid, van het ministerieel besluit van 20 januari 2010 tot vaststelling van de procedures voor de rassenlijsten van landbouw- en groentegewassen) of als de aanvraag niet ontvankelijk is.

Artikel 5 bepaalt dat de bevoegde entiteit de kosten voor het verplichte OHB-onderzoek (Onderscheidbaarheid, Homogeniteit en Bestendigheid) en die afhankelijk zijn van de reële facturen die de bevoegde entiteit ontvangt voor de uitvoering van dit onderzoek, teruggevorderd worden van de aanvrager. De keuze van de hiervoor (Europese) geaccrediteerde instelling die dit onderzoek moet uitvoeren (en wiens tarieven raadpleegbaar zijn op hun website) ligt trouwens ook bij de aanvrager. Dit was ook al zo bepaald in het huidige besluit van 1 juni 2018. Het artikel verduidelijkt ook dat het OHB-onderzoek in voorkomend geval inclusief het onderzoek naar de ouderlijnen inhoudt.

Artikel 6 bepaalt wanneer een conformiteitstest aangerekend wordt en dat de kost teruggevorderd wordt van de aanvrager aan de hand van de reële facturen die de bevoegde entiteit ontvangt.

Artikel 7 bepaalt de retributies (per tariefklasse) voor het CGW-onderzoek (Cultuur- en GebruiksWaarde) dat enkel verplicht of voorzien is voor landbouwgewassen en verwijst hiervoor naar bijlage 1 bij voorliggend voorontwerp van besluit. Nieuw t.o.v. het huidige besluit van 1 juni 2018 is dat voor de restgroep van soorten een hoger maximumbedrag wordt bepaald, maar dat dit naar beneden kan herzien worden op basis van een bestek, opgemaakt door de bevoegde entiteit in overleg met de uitvoerende onderzoeksinstelling (ILVO) waarbij de technische en budgettaire haalbaarheid van een onderzoek ingeschat wordt. Deze restgroep bevat nl. de soorten die uitzonderlijk aangevraagd worden, waardoor er ofwel slechts een (te) beperkte expertise voor de betreffende soort aanwezig is, ofwel de reële vaste kosten voor dat onderzoek (voor bijv. één aanvraag) te hoog oplopen.

Het artikel, dat verduidelijkt wordt t.o.v. het overeenkomstige artikel in het huidige besluit van 1 juni 2018, bepaalt eveneens dat:

- de retributie per onderzoeksdoeleinde aangerekend wordt, als in het hierboven vermelde onderzoeksprotocol hiervoor volledig aparte proeven aangelegd moeten worden (een concreet voorbeeld is dubbele aanrekening voor een maïsras dat zowel voor kuil- als voor korrelmaïsproeven aangemeld werd). De keuze ligt bij de aanvrager of hij in voorkomend geval voor één of meerdere onderzoeksdoeleinden een aanvraag indient;
- de aanvullende retributie aangerekend wordt ten belope van 20% van de kostprijs van het CGW-onderzoek bij aanvraag van elke aanvullende proef die in het protocol voorzien is maar geen volledige aparte proef betreft (een concreet voorbeeld is een aanvullende retributie voor een extra nematoderesistentieproef bij suikerbiet). Deze aanvullende proef is eveneens een vrijwillige keuze van de aanvrager;
- de bijkomende aanrekening van de kosten van een (onafhankelijk uitgevoerde) aanvullende analyse, niet voorzien in het protocol maar op verzoek van de aanvrager, teruggevorderd zal worden van de aanvrager;
- CGW niet aangerekend wordt als de aanvraag tijdig teruggetrokken wordt.

Artikel 8 bepaalt bijkomende kosten ten gevolge van de bestaande co-existentieregels wanneer het de aanvraag van een genetisch gemodificeerd ras betreft. Ook hier wordt een bestek opgemaakt zodat de aanvrager vooraf een volledig zicht heeft op de hem aangerekende kosten.

Artikel 9 voorziet in de jaarlijkse retributie voor het behoud van een toegelaten ras op de rassenlijst en is afhankelijk van de tariefklasse. Niet-betaling ervan leidt tot schrapping van het ras van de rassenlijst.

Artikel 10 bepaalt dat een retributie van 55 euro verschuldigd is bij een aanvraag tot toelating van een fruitras met officiële beschrijving of van een ras met een officieel erkende beschrijving in het rassenregister (van een gereguleerde soort met uitzondering van wijndruiven). Bij de terugtrekking van een aanvraag of als de aanvraag niet ontvankelijk is, wordt de retributie voor de indiening van de aanvraag tot registratie toch aangerekend.

Artikel 11 bepaalt dat een retributie van 55 euro verschuldigd is bij een aanvraag tot toelating van een wijnstokras op de rassenlijst. Bij de terugtrekking van een aanvraag of als de aanvraag niet ontvankelijk is, wordt de retributie voor de indiening van de aanvraag tot registratie toch aangerekend.

Artikel 12 bepaalt waarvoor een retributie aangerekend wordt aan de professionele marktdeelnemer die actief is in de sector (productie en handel) van het plantaardig teeltmateriaal. Voor elk van deze acties (registratie en erkenning) of activiteiten (keuring, certificering, controle, deelname opleidingen, examens en bijscholingen, aflevering van certificaten of ander materiaal) wordt verwezen naar het desbetreffende deel van bijlage 2 bij voorliggend besluit (respectievelijk deel A.1 t.e.m. A.6, en delen B t.e.m. M (met uitzondering van L) en bijlage 3).

Dit artikel legt eveneens de retributies vast van door het laboratorium (van de bevoegde entiteit) uitgevoerde zaadontledingen en analyses waarbij wordt verwezen naar bijlage 3 bij voorliggend besluit. Deze tarieven werden allemaal herzien en opnieuw realistisch ingeschat naar de nieuwste uitvoeringsprotocollen, de nodige materiaalkosten en de gemiddelde tijd die nodig is om ze uit te voeren. Bij verzoek tot dringende analyse (met kortere gegarandeerde analysetermijnen) wordt een forfait aangerekend om voldoende ontradend te zijn.

Artikel 13 bepaalt de retributies die verschuldigd zijn in het kader van de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten. De bedragen zijn te vinden in deel L van bijlage 2.

Artikel 14 verduidelijkt dat een professionele marktdeelnemer jaarlijks slechts éénmaal de basisregistratie betaalt ongeacht het aantal activiteiten dat hij uitvoert en waarvoor hij geregistreerd moet worden.

Daarnaast moet de erkende professionele marktdeelnemer maar éénmaal per jaar de retributie voor het controleonderzoek op de erkenningsvoorwaarden voor de afgifte van het plantenpaspoort betalen ongeacht het aantal sectoren waarin hij actief is.

Artikel 15 bepaalt dat dezelfde retributie voor zaadontledingen en analyses aangerekend wordt aan derden als voorzien is voor de professionele marktdeelnemer.

Artikel 16 bepaalt in welke gevallen de retributie voor een tegencontrole wel en niet aangerekend wordt.

Artikel 17 bepaalt dat het Departement Landbouw en Visserij verwerkingsverantwoordelijke is als vermeld in artikel 4, punt 7, van de algemene verordening gegevensbescherming.

Er worden gegevens verwerkt van aanvragers voor rassen, aanvraaggemachtigden voor rassen, kwekers, instandhouders, mandatarissen, inschrijvers, landbouwers, stockeerdere, repelaar-stockeerdere, inschrijvers, handelaar-bereidere in zaaizaden, bereidere van mengsels, verantwoordelijke voor standaardzaad, bedrijfskeurmeester, bedrijfsstaalner, bedrijfslaboratoriumverantwoordelijke, bedrijfszaadanalisten, producenten, producenten van invitromateriaal, producent-bereidere, bereidere voor derden, handelaars in pootaardappelen, verdelere in kleine verpakkingen, leveranciere, loontrieerdere, invoerdere, uitvoerdere. Meestal hebben deze een rechtspersoonlijkheid maar er zijn ook eenmanszaken. Soms zal er dus sprake zijn van verwerking van gegevens van natuurlijke personen zijn en is er sprake van verwerking van persoonsgegevens.

De gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond, vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, namelijk 'noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang'.

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie. Op e-loket, formulieren en andere communicaties wordt er ook steeds een link naar deze privacyverklaring opgenomen.

Artikel 18 bepaalt dat de betaaltermijn voor de retributies dertig kalenderdagen is, dat de betaling op rekening van het Vlaams Fonds voor Landbouw en Visserij gebeurt en dat bij niet-tijdige betaling artikel 10 van het Fondsdecreet (van 19 mei 2006) wordt toegepast.

Artikel 19 bepaalt dat bij niet-naleving van de bepalingen van voorliggend besluit de handhavingprocedure gehanteerd wordt zoals voorzien in artikel 58, §2, van het landbouwdecreet (van 28 juni 2013).

Artikel 20 bevat een wijzigingsbepaling nl. artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 december 2010 betreffende de certificering van hop en hopproducten wordt opgeheven.

Artikel 21 regelt de automatische indexaanpassing. Het systeem van indexering wordt aangepast t.o.v. deze in het huidige besluit van 1 juni 2018, omdat dit in het verleden vaak leidde tot het gelijk blijven van de tarieven voor verschillende jaren en grotere indexeringsstappen. Wanneer bovendien een indexering net niet de nodige 5%-drempel haalde, moest er opnieuw een jaar gewacht worden voor de indexering te kunnen doorrekenen. Een jaarlijkse indexering verzekert dat de indexering niet onnodig lang uitgesteld moet worden en resulteert in kleinere sprongen in de tarieven.

Artikel 22 heft het huidige besluit houdende vaststelling van de retributies voor de toelating van de rassen tot de rassenlijsten, voor de registratie van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen in het rassenregister, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal en voor de keuring van dat materiaal op.

Artikel 23 bevat een aantal overgangsbepalingen.

Artikel 24 bepaalt de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 25 bevat de uitvoeringsbepaling.

Bijlage 1 bevat de retributies voor de toelating van rassen tot de rassenlijsten van landbouw- en groentegewassen.

Bijlage 2 bevat de retributies voor de keurings-, certificerings- en controleactiviteiten met betrekking tot de productie en handel van en op plantaardig teeltmateriaal en voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de plantaardige sector en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten.

Bijlage 3 bevat de retributies voor de zaadontledingen en –analyses, uitgevoerd door het laboratorium.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft een weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 25 mei 2022 (met referenties MAV/KMI/22/204/078; KRAB 2022001665) gaat als bijlage 3 en slaat op het pakket van drie voorontwerpen van besluiten:

- besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de Europese plantengezondheidsregels voor het plantaardige teeltmateriaal;
- besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de retributies voor de toelating of registratie van rassen van land- en tuinbouwgewassen, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal, voor de keuring en controle van dat materiaal en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten;
- besluit van de Vlaamse Regering over de vaststelling van retributies betreffende de taken toevertrouwd aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten.

Het advies stelt dat:

- onder strikte voorwaarde dat de meerkost verbonden aan de aanwerving van 4 VTE (2 VTE niveau B1; 1 VTE niveau A1; 1 niveau A2) met inbegrip van de hieraan verbonden werkingsmiddelen volledig wordt opgevangen door de verhoogde en uitgebreide retributies;
- een begrotingsakkoord vereist is.

In het advies onderschrijft de Inspectie van Financiën in deze ook expliciet de door de administratie verwoorde stellingen dat **neutralisatie (van 4 koppen) een verdedigbare oplossing** is aangezien het hier de facto een regionalisering betreft zonder overheveling van personeel vanuit de federale overheid en dat de piste van nog extra uit te besteden onhaalbaar is.

De Vlaamse minister van Begroting verleende op 8 juli 2022 begrotingsakkoord (bijlage 4).

ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus voor dit bijgaande voorontwerp van besluit niet vereist. Voor het pakket van de 3 voorontwerpen van besluiten waarvan dit voorontwerp deel van uitmaakt, verleende de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, op 13 juli 2022 diens akkoord met de gevraagde personeelsuitbreiding met 4 VTE zonder compensaties bij het departement Landbouw en Visserij (bijlage 5).

IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Het bijgaande voorontwerp van besluit zal na principiële goedkeuring voor advies voorgelegd worden aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit houdende de vaststelling van de retributies voor de toelating of registratie van rassen van land- en tuinbouwgewassen, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal ,voor de keuring en controle van dat materiaal en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit:
 - het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
 - het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van zestig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en
Landbouw,

Jo BROUNS